

Főszerkesztő és
ideiglenes
felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Lapfőigazgatója a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timisoreni törvényes bej. 77. 85.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
**Dr. VUCHETICH
ENDRE**
és **Dr. VARNAY
ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Politikai vonatkozásban Churchill és Roosevelt újabb találkozója áll előtérben.

A legújabb német hadijelentés szerint keleten, Bjelgorod körzetében a nagy elhárító csata tovább tart; Oreltől délnyugatra a németek több szovjet hadosztály támadását meghiusították; a vaszmai arcvonal déli szakaszán a harcok még folynak, a többi szakaszon a támadásokat visszaverték. A Ladoga-tó felé indított szovjet áttörési kísérletek meghiusultak. Szieljabán az elszakadási mozdulatok egy megrövidített hídfőállás kialakítására tervszerűen megtörténtek.

Az angol-amerikai megbeszélések

Churchill brit miniszterelnök kanadai tárgyalásai élénk figyelemmel kíséri a nemzetközi közvélemény. Szerdán este az amerikai rádióállomások ismertették Churchill és Mackenzie King közös nyilatkozatát, mely szerint az angol és kanadai háborús kormányok képviselői együttes ülésen vettek részt. Az ülés három órahosszat tartott. A megbeszélések során a háborús helyzet és a két országot különösen érdeklő kérdéseket vitatták meg. A két háborús kormány hír szerint később újabb ülésre ül össze.

Rámutatnak a jelentések arra is, hogy Roosevelt elnök fontos katonai és politikai kérdésekről szándékozik tárgyalni Churchilllel. Azokat a híreket, melyek szerint Roosevelt Montreal városában tanácskozik Churchilllel, nem erősítették meg; jelenleg Quebec kanadai tartományi fővárosát emlegetik a tanácskozások színhelyeként. A távirati irodák amerikai forrásból származó értesülései szerint döntő fontosságú katonai akciókról lesz szó, melyek között az európai szárazföld megrohanásának kérdése is szerepel. Amerikai politikai körök mindazonáltal nyomtatékosan felhívják a figyelmet arra, hogy sürgős politikai kérdések is megvitatásra kerülnek. E kérdések közé tartozik az angol-szovjet nézeteltérések megvizsgálása is. Sztalin főleg a második európai arcvonal felállításával való késlekedés miatt elégedetlen, viszont amerikai részről a háború után rendezésre váró számos politikai kérdés megvitatását is sürkésesnek tartják a Szovjettel. Az amerikai sajtó még mindig nyit kérdésként tekint a Szovjet részvételre a találkozón.

Berlin véleménye

Az angol-amerikai-szovjet megbeszélésekről külföldön keringő híreket berlini politikai körökben azzal a megfigyeléssel veszik tudomásul, hogy mindegyikre az ellenséges koalíció kebelében sok nehézség és komoly probléma vár megoldásra — jelenti Berlinből a Nemzetközi Sajtótudósító. — A szövetségi hatalmak közötti nehézségek a Wilhelmsstrasse véleménye szerint ma sokkal nagyobbak, mint például a csaláncái értekezlet vagy a legutóbbi Roosevelt-Churchill-találkozó idején. A semleges lapjelentések a nehézségek csak egy csekély részét említik, amidőn rámutatnak Moszkva és a lengyel emigráns kormány viszonyára, a moszkvai „német bizottság” kérdésére, az algiri francia bizottság létezésének kísérő jeleire, mint a szövetségesek egymásközötti helyzetének teherjeléire. A Wilhelmsstrasse felfogása szerint egészen más kérdés azonban, hogy létre-

Együttes ülést tartott a brit és kanadai háborús kormány

Sumner Welles helyettes amerikai külügyminiszter fontos külföldi diplomáciai megbízatást kapott

Még nem erősítették meg Eden moszkvai látogatásának hírét — A Stefani angolszász-szovjet ellentétekről ír — Tokió cáfoja a béketárgyalások hírét

Meghiusított szovjet áttörési kísérletek a Ladoga-tótól délre folyó csatában

jöhet-e ilyen összejövétel, sőt, hogy a szövetségi hatalmak egyáltalán megkockáztatják-e ezt a megbeszélést. Berlini vélemény szerint ugyanis az európai szovjet követelek következtében egyáltalán nem lehet tudni, hogy hogyan végződnek egy ilyen megbeszélés a Szovjet részvételével. Kétségtelen, hogy az angolszász-szovjet szövetségi viszonyt ezzel olyan teherpróbának tenéki ki, amit eddig — éppen annak kihatásai miatt aggodalmukban — kerültek.

Sajtóhangok

A Timpul című bucaresti lap „A Szovjet megfenyegeti a szövetségeket” címmel a Transkontinent Press stockholmi jelentését ismerteti. E szerint az Economist című londoni lap sajnálatosnak mondja a szövetségesek terveit összeegyeztetésének hiányát, ami kitűnik újabbabb abból is, hogy az orosz sajtó szembeszáll a kelet-európai államszövetség eszméjével, jóllehet ezt az angol kormány elvben már elfogadta. Az egyik moszkvai lap — „A háború és a munkás” nyilatkozta ezeket mondja: „A Szovjetunióval ellenséges kelet-európai államszövetség (föderáció) felállításának terve csak abban az esetben valósítható meg, ha feladják a Szovjetunió és a szövetségesek közötti barátságot és együttműködést a háború utáni időben és ezt is csak az esetében, ha megfontolás tárgyává tesszük az angol-szovjet-orosz paktum felmondásának lehetőségét.”

×

Az államszövetségek terve nemcsak a hadviselő, hanem a semleges sajtójában is élénk vita tárgya. A Journal de Genève című svájci lap „A Föderációs gondolat” című vezércikkében például a következőket írja: „Egy államszövetség-

get nem lehet felülről megalapítani, csak az összesség együttműködésén és hozzájárulásán nyugodhat.”

„Jól teszik a háború utáni politikai rendszerek építői, ha tudomásul veszik ezt a lényeges igazságot, — folytatja a Journal de Genève. — Mielőtt javaslatokkal a világ elé lépnének, jobban tennék, ha megvizsgálják, vajjon a népek el akarják-e fogadni.” A továbbiakban a lap egy francia író, Raymond Silva könyvét idézi, mely a föderációs rendszer megvalósításának alapfeltevéleként a népek önkéntes, szinte öntudatlan csatlakozását jelöli meg. „Hogy sikert érjünk el a közvéleményben, olyan ellenállhatatlan rokonszenv-hangulatot kell megteremtteni és a tömegeknek oly rendszer elfogadását kell elérni, melyet inkább érzelmből, mint okosságból fogadjunk el.” Ez a folyamat a Journal de Genève szerint különösen a legyőzötteknél lesz igen kemény dió. Összehasonlításnak nincs helye, az amerikai és svájci bevált a maga keretei között. Kiemelve keretei közül azonban nemcsak kalandos, de veszélyes játék is lenne. Ha az államszövetségi gondolat rosszul élékésztet talajba ültetjük át, még ha azt a háború pusztításai alaposan megpuhították is, — semmi maradandót nem ígér. A nemzetek szövetsége néhány évi tevékenység után megiehezős gyorsan megbukott, mer nem élvezte a nemzetek szoros együttműködését. Államszerű alkotmánya, mely nem ismer kormányoknál egyebet, csupán azoknak a kormányoknak támogatását élvezte, melyeknek érdeke volt, hogy a nemzetek szövetsége éljen és tevékenykedjék. Az abessziniai ügy után a nagyhatalmak meg akarják szabadulni a kollektív biztonság gondolatától, mely túl nagy felelősséget rakott vállalkra és ezzel párhuzamosan sorsára hagyták a szövetséget.”

Különös nyomajékkal mutat rá a Jour-

nal de Genève egy másik fontos tényezőre, az időre. Minden politikai gondolat, alkotmány vagy szövetségi szerződés próbát követ a tartósság. Az 1291-es svájci szövetségi szerződés figyelemreméltó megszövegezésében, de csak fennmaradásnak hat és felvérszárdá adta meg értékét két más szóval igazolását és törvényességét vonatkozóan az idő szentesítette. Egy évszázad óta az emberi közösség elvesztette a tartósság iránti érzékét és kedvét. „Ha a háború után próbálják megvalósítani a nemzetek szövetségét, kívánjuk, hogy olyan erős alapot kapjon, mely képes az idő rohamainak ellenállni. Csak ez lehet mindenki kívánsága.” — fejezte be vezércikkét a svájci lap.

Új irroszláv emigráns-kormány

A Trifunovic-kormány sem volt hosszúéletű. Néhány heti működés után benyújtotta lemondását a londoni jugoszláv emigránsok új kormányát alakították. A Curentul című bucaresti lap londoni jelentés alapján foglalkozik a jugoszláv kormányváltással és rámutat arra, hogy Péter exkirály, mielőtt a szerb, horvát és szlovén emigránsok ellentétei veszélyes méreteket öltöttek volna, gyorsan megoldotta a kormányváltást. A jugoszláv emigráns kormány új miniszterelnöke Purics volt párizsi jugoszláv követ, aki annakidején Jugoszlávia népszövetségi képviselője is volt. A Curentul rámutat arra, hogy Purics egyben a külügyminiszteri teendőket is ellátja, míg a hadügyi tárca betöltője továbbra is Mihajlovics tábornok marad, „ami azt jelenti, hogy az új emigráns kormány sem szándékozik teljesíteni a Szovjetnek azt a követelését, hogy Mihajlovicsot, a szerb nacionalisták képviselőjét zárja ki a kormányból.” (—r)

A politikai arcvonal

Moszkva megfigyelőt küld a quebeci értekezletre

Stockholm. (Stefani). Hír jár, hogy az angol és amerikai nagykövettek Sztalinnal folytatott szerdai tanácskozása eredményeként a Szovjetunió a kanadai szovjet katonai atásé személyében megfigyelőt küld a quebeci értekezletre.

Amszterdam. (Rador). A né-

A Times angol-amerikai-szovjet egyezményt sürget

Genf. (Rador). A német távirati iroda jelenti:

Az újabb Churchill-Roosevelt-találkozó alkalmából a Times azt javasolja, hogy az európai kérdéseket Nagybritannia, Szovjetország és az Egyesült Államok között közzé tegyék egyezményről szabályozzák.

Ha a három ország közötti féltékenységet vagy kölcsönös rágalmazást győzne a szilárd megszervezés kárára, — írja

met távirati iroda közli a brit hírközvetítő szolgálat kanadai jelentését, mely szerint Churchill szerdán este ismeretlen uticéllal, keresztül utazott Montrealon.

Lisszabon. (Europapress). Churchill hír szerint a kanadai Quebecben tanácskozik Roosevelttel.

A Times angol-amerikai-szovjet egyezményt sürget

cikkében a londoni lap, — akkor az esélyek a legesélyesebbek lesznek ahhoz, hogy Európát és a világot egy újabb katasztrófától megvédjék.

Nagybritannia és a Szovjetszövetség az együttműködés érdekében megegyeztek s egy közös cél elérésére az Egyesült Államok is támogatni kívánja — fejezi be végül a Times cikkítője.

EDEN MOSZKVA UTAZIK?

Berlin. (Rador). Churchill kana-

dai útja és Roosevelttel való találkozására nem mint ilyen érdeklő a berlini politikai körök, hanem a miatt a kérdés miatt, vajjon Sztalin résztvesz-e vagy képviselheti-e magát a találkozón.

Miután az angol-amerikai sajtó több egymást követő napon azt írta, hogy a hármastalálkozó nemcsak kívánatos, hanem feltétlenül szükséges, ebből az következtethető, hogy Sztalin továbbra is tartózkodó. Ezt a tényt Roosevelt is kénytelen volt beismerni a sajtónak tett nyilatkozatában, amikor sajnálatát fejezte ki Sztalin távolléte felett.

Berlinben az a vélemény, hogy még nem lehet tudni, vajjon Eden brit külügyminiszter tényleg Moszkvába utazott, vagy fog utazni, amint ez hírlik. E hírek szerint Edennek az a feladata, hogy meggyőzze Sztalint eddigi magatartásának megváltoztatására.

AZ ANGOL ÉS AMERIKAI NAGYKÖVET SZTALINNAL
 Amszterdam. (DNB). A szovjet hírlapnyomtatás moszkvai jelentése szerint Sztalin tegnap kihallgatáson fogadta az angol és északamerikai

A Szovjetnek joga van résztvenni Olaszország megszállásában — mondják Washingtonban

Washington. A Nemzetközi Sajtóközlöny jelentései: Amerikai politikai körökben kijelentették, hogy Olaszország Angliától és az Egyesült Államoktól nem várhat jobb békfeltételeket, mint a Szovjetuniótól. Mind az amerikai, mind pedig az angol kormányt köti a Szovjetunióval való megállapodás, hangsúlyozzák Washingtonban, amely szerint a békfeltételeket közösen kell megállapítani. Ez gyakorlatilag annyit jelent, mint amerikai politikai körökben kiemelik, hogy a Szovjetunióknak joga van tiltakozást bejelenteni az angolszász hatalmaknak Olaszországgal szemben támasztott követeléseivel szemben és jogában áll résztvenni Olaszország megszállásában is, ha úgy óhajtja.

AZ ANGOLSZÁSZ-SZOVJET VISZONY

Róma. (Rador). A Stefani iroda jelentései: Churchill váratlanul Kanadába érkezett, éppen amikor Roosevelt elnök elhagyta készült ezt az országot Nem hihető, hogy az angol miniszterelnök egy utazott Kanadába, hogy erről az utazásról az amerikai elnököt ne értesítették volna. Az bizonyos, hogy a találkozó furcsa világításban kezdődik. Sokkal természetesebb lett volna, ha Churchill közvetlenül Washingtonba ment volna, vagy Roosevelt elnök Kanadában megvárja az angol miniszterelnököt.

Egyáltalában nem titok, hogy Churchill és Roosevelt azért találkozik, hogy az Oroszországgal szemben (amintandó közös magatartás irányvonala) leszögezzék. E tény nyíltan bevallotta a felkelés amerikai sajtó, főleg a New York Times. A lap részletesen tárgyalta azokat a kérdéseket, amelyek határozottan választadják az orosz politikát az angolok és északamerikai politikájától. Ezek a kérdések elsősorban a második arcvonalra, az orosz területi követelésekre és a Moszkvában megalakított

„Szabad Németország” bizottságra vonatkoznak.
 Ahogyan a dolgok állanak, úgy látszik, hogy Anglia nem akar többé közvevítő szerepet játszani Oroszország és az Egyesült Államok között s Churchill azért ment Kanadába, hogy a szövetség keretén belül oroszellenes ligát hozzon létre. A legkevésbébb amit ebben a tekintetben mondani lehet az, hogy korainak

A Wilhelmstrasse a német-olasz viszonyról

Berlin. (Transkontinent Press). A Wilhelmstrassen arra a kérdésre, hogyan alakul a német-olasz viszony, azt fejtették, hogy az utóbbi napokban semmi változás nem állott be és hogy semmi okra nincsen annak, hogy az ilyen kérdésekre korábban adott válaszokhoz valamit is hozzáfűzzenek.

OLASZ HADIHAJOK NEVVÁLTOZTATÁSA

Róma. (Rador). A tengerészeti minisztérium közölte, hogy a Littorio csatahajó nevét Italia-ra, a Camicia Nera

Sumner Welles fontos diplomáciai megbízatást kap

New York. (Rador). A New York Times azt írja, hogy a washingtoni diplomáciai körökből kiszivárgott hírek szerint Sumner Welles helyettes külügyi államtitkár fontos diplomáciai megbízatást kapott Roosevelt elnöktől.

Uj megbízatása — folytatódik a jelentés — Sumner Welles arra készíti, hogy sürri utazzék külföldre azért, hogy lemond helyettes külügyi államtitkári tisztségéről. Helyébe állítottnak Norman Armour buenosairesi nagykövetet nevezik ki, akit Washingtonba várnak.

Madrid. (Rador). A német távirati iroda ismerteti az Associated Press hírlapnyomtatás jelentését, amely szerint Hull amerikai külügyi államtitkár megcáfolta azokat a híreket, mintha Sumner Welles helyettes

látászik az idő egy ilyen szakításhoz. A szakítás nem lenne indokolt csak a győzelem után, azonban megvan és tagadhatatlan — fejeződik be a Stefani iroda jelentése.

ERÉLYES TEVÉKENYSÉGRE BUZDITJA AZ OLASZ BELÜGYMINISZTER A PREFEREKUSOKAT

Róma. (Stefani). Umberto Ricci, az újonnan kinevezett olasz belügyminiszter hivatalba lépése alkalmával felhívással fordult a prefekusokhoz és őszinte, elszánt együtműködésre buzdította őket. Fejtésnek ki erélyes tevékenységet a nemzetellenes erővel szemben, fojtsák el a tüntetéseket és artsák féken a népet homlasztó elemeket. A lakosság lelkeben minél erősebbé kell tenni a király és a haza iránti odaadást. — hangzik az új olasz belügyminiszter felhívása.

torpedórombolót Artigleria-ra és a Squadrista torpedórombolót Corsaro-ra változtatták.

A VAGYONELLENŐRZÉS KITERJESZTÉSE OLASZORSZÁGBAN

Róma. (Rador). Badoglio tábornagy, miniszterelnök elrendelte, hogy a volt fasiszta vezetők vagyonának felülvizsgálásán kívül a minisztériumok szigorúan vizsgálják felül a tényleges és nyugállományban lévő tisztviselőik és az altiszt személyzet vagyonát. A miniszterelnök elrendelte az ellenőrzést a többi fizetéssel bíró személyekkel szemben is.

A FINN TELEPÍTÉSI BIZOTTSÁG JELENTÉSE. (Helsinki).

A finn kormány hetek előtt a keleti határszéli vidékek telepítési ügyeinek tanulmányozására külön telepítési bizottságot küldött ki. A bizottság befejezte munkálatait és ezokról jelentést terjesztett a földművelésügyi miniszter elé. A kormány úgy döntött, hogy a telepítésre szánt területeket elsősorban a harctérről visszajárt katonák és a rokkantok között fogják kiosztani.

HARMINEGYEY TEMPLOM SÉRÜLT MEG TORINÓBAN. (Róma).

A legutóbbi Torino elleni angolszász légitámadás alkalmával a városnak 31 temploma sérült meg. (Stefani)

ANGLIA VISSZAHIVTA KÖVETÉIT URUGUAYBÓL. (Madrid).

Anglia mon-tevidói követsége közölte, hogy Ralph Stevenson angol követet visszahívták Londonba. A követ már el is utazott Angliába. Utódját még nem nevezték ki. (DNB.)

LENGYEL HADOSZTALYPARANCSNOK ELŐLEPTETÉSE. (Berlin).

Berling ercedest Sztalin tábornok-lin léptette elő. A német fővárosban megállapítják, hogy a tény bizonyította annak, hogy a Berling ercedes parancsnoksága alatt álló lengyel hadosztályt Sztalin a szovjet hadsereg kötelékébe tartozónak tekintti. Ebből következően következtetni lehet arra, hogy a Szovjet-szövetség követeléseket táplál lengyel területekre — fejeződik be a berlini jelentés. (Rador)

A SPANYOL „KÉK HADOSZTALY” TAGJAINAK HAZATÉRÉSE. (Madrid).

A spanyol „Kék hadosztálynak” egy 40 tisztből s 1044 főnyi legénységből álló egysége a keleti harctérről jövet kőlvonaton Irun spanyol határállomásra érkezett. A lakosság meleg fogadtatásban részesítette az önkénteseket. (Rador).

TÁJFUN TOMBOLT SANGHAIJAN. (Sanghaj).

Súlyos tájfun tombolt Sanghajban, amelyet hatalmas felhőszakadás követte. A város alacsonyabban fekvő részei méteres víz alatt állnak, a közlekedés megszakadt. Sok kis hajó szabadon bolyong a kikötőben, amelyben ugyancsak nagy károkat okozott a vihar. A legjelentősebbek a károk a szegényebb negyedekben, ahol egész utcárok összedőltek. (Stefani)

A FINN ISKOLÁS GYERMEKEK EGYELŐRE SVÉDORSZÁGBAN MARADNAK. (Stocholm).

A finn kormány már megette a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy a Svédországban nyaraló finn iskolás gyermekeket vissza szállítsa hazájukba. Most ezt az infő kedést megváltoztatták. Arra való tekintettel, hogy a legtöbb gyermek olyan vidékekről való, amelyekre az ellenséges repülőgépek bombái igen megrongáltak, úgy határoztak, hogy a finn iskolás gyermekek egyelőre továbbra is Svédországban maradnak és pedig a jövő tavaszig. Oktatásukra finn tanítókat küldenek Svédországba.

KOMMUNISTA VEZETŐK LETARTOZTATÁSA ARGENTINÁBAN. (Buenos Aires).

Argentina belügyminisztere a kommunizmus ellen hirdetett harca alkalmából körlevelet intézett a vidéki közigazgatási vezetőkhez. Ebben hangsúlyozta, hogy feltétlenül szükség van a szakszervezetekbe befurakodott kommunista elemek kikapcsolására. Az argentin legfelső törvényszék törvénytelennek minősítette a kommunizmust és ez vonatkozik a propaganda-tevékenységre is. Elrendelékjé valamennyi kommunista vezető letartóztatását. (EFE.)

Jelentéseink a harcterekről

Visszavert állórési kísérletek keleten, tervszerű elszakadási mozdulatok Sziciliában

Berlin. A német vezéri főhadiszá-lás legújabb jelentése szerint a keleti fronton a kubáni hídfőnél, a Miusz-arcvonalon és a középső Donecnél a nap jelentősebb harci cselekmények nélkül teltek. A felgyorod körzetében a nagy elhárító esztá tovább tart.

Berlin. A német vezéri főhadiszá-lás legújabb jelentése szerint a keleti fronton a kubáni hídfőnél, a Miusz-arcvonalon és a középső Donecnél a nap jelentősebb harci cselekmények nélkül teltek. A felgyorod körzetében a nagy elhárító esztá tovább tart.

A szovjet hadsereg több szovjet hadosztály támadásai megkísérelték a bolsevisták Vjaszmától délre és nyugatra lévő harci térségben tovább áttörését. Amíg ennek a szakasznak a frontján a harci cselekmények még nem zárultak le, addig a szovjet csapatok a többi arcvonalakon magas veszteségek mellett visszaverték.

A szovjet hadsereg tegnap 120 páncélos veszített.

A légi-erő a kezezőtlen időjárás miatt nem tudott ellendő ismét beavatkozott a földön folyó harcok gyújtópontjainál. A német repülőket az utolsó két nap alatt 83 szovjet repülőgépet semmisített meg.

A Ladoga-tóól délre folyó harmadik esztában a Kitchler vezértábornagy, Lindemann vezérercedes és Wölnel gyalogsági tábornok vezetés alatt álló német csapatok, amelyeket Kortzen repülőügyi tábornok vezetés alatt a légi-erő kőtelékel támogatata, július 22-től augusztus 6-ig terjedő időben a 8. és 67. szovjet hadsereg támadását hősi harccal visszautasították és ezzel az ellenség áttörési kísérleteit megkísérelték. A véderő jelentésében már megemlített 1. gyalogsági hadosztályon kívül ebben a csatában még az 5. hegyi vadászadosztály és a keletporoszországi 11. gyalogsági hadosztály különö-

sen kiűntette magát.
 Fent északon a szovjet csapatok a Louhi-szakaszon újonnan nyert állások ellen folytatták ellentámadásaikat, amelyeket azonban már a főharcvonal előtt szétverték.

Könnyű német tengeri harci erők az augusztus 11-re virradó éjtszaka a kaukázusi part előtt elsüllyesztettek egy szovjet ágyúszázadot és egy gyorsmozgató, egy további pedig súlyosan megrongáltak. Más német tengeri erők ugyanazon éjjel a Miusz-arcvonalszakaszon eredményesen vették tüz alá a parthoz közellevő szovjet állásokat.

Szicília szigetén az elszakadási mozdulatok egy megrövidített hidfőállásra tervszerűen folytak le. Az északi arcvonalszakaszon a parti út mentén haladó ellenségnek szívós elhárító harcokban tekintélyes veszteségeket okoztak. Egy

Róma. (Rador). Az 1174-ik olasz hadijelentés:

A szicíliai arcvonal középső szakaszán az angolszászok heves támadásai tovább tartanak.

Olasz torpedóvető repülőgépek a szicíliai partok mentén angol hadihajókat és kereskedelmi gőzösöket támadtak meg s eltaláltak egy 5000 tonnás és egy 10.000 tonnás cirkáló és három kereskedelmi hajót.

Négymotoros amerikai bombázó repülőgépek szerdán Terni városára dobtak bombát. Több középület, köztük a kórház

nagyobb ellenséges partraszállási kísérletet Orlando-foktól nyugatra a légi-erővel való együtműködésben legnagyobb részben már a partok előtt visszavertek, a partraszállást ellenségeset pedig megsemmisítették.

A megszállott nyugati területek partvidéke és az Atlanti óceán fölött való szabad portyában 5 ellenséges repülőgépet és egy nagy repülőszázadot lelőttek.

Az augusztus 12-re virradó éjtszaka nehézség német harci repülőket egy nagyobb köteléke megtámadta Plymouth hadikikötőjét, továbbá Bournemouth katonai célpontjait nagyszámban robbanó és gyújtó bombával. Valamennyi német repülőgép visszatért.

Egyes brit repülőgépek zavaró támadásai az elmúlt éjjel Nyugatnémetországban csak csekély épületkárt okoztak.

Az olasz hadijelentés

elpusztult, vagy megrongálódott. A polgári lakosság veszteségei jelentékenyek. Olasz vadászrepülőket harcra keveredtek a támadókkal és kemény légi harc után kilenc ellenséges gépet lelőttek.

A Reggio di Calabria ellen intézett légitámadás alkalmával a légvédelmi ütegek három angolszász repülőgépet elpusztítottak.

A hadijelentés kiegészítésül közlik, hogy Terni bombázásának a polgári lakosság köréből 72 halálos és 495 sebesült áldozata volt.

Dolci memorie, addio!

A szörnyű nyárban a halál járt Róma fölé, a mulandóság előtt anyanya az Őrök Város kövei és lakói fölött. A reikendő déli északban, mikor megáll a város élete, elnép-telenednek az utcák s csak a Szép egy-egy szomszagos várdora járja a kis vicólókat, föl-szított a sziréna, mintha a föld gyomrát vágánk, vagy a pokol maga bőgne föl. Időről-íde a bombák becsapódása hallat-szott. Most a San Lorenzo, a Via Nomen-tana felől, ahol egy vizsga utáni sötét feled-hetetlen emléke kísért a sorok íróját. Hol-nap talán már a Monte Mario-n, vagy a Gianicolo-n, a San Pancrazio felé, amelyet egy szeles nagybőjtű délután claire-oscuro-jében őriz emlékezetem. Milyen fájdalmas visszhanggal esendülnek most meg Mussert eszdelatás sorai: „Ugy-e Itáliába — Kissé mindenki kába — S őrmire adja itt — Bos napját.” (Tóth Árpád fordítása.)

X

A fiatal léleknek, aki a középkor zárán-dokának áhitatával érkezett kövei közé a mint azok egykor, a Via Flaminian leeresz-keve, megcsókolta a vértanúk vértől har-matos földjét, vigasztaló álmom volt és edző valóság. Aki akkor azt érezte, hogy Isten méltónak tartotta a magányra, a lélek old-hatalma és jeges magányára, annak fölébe hajolt és azt mondta: „Ember, kicsiny, pa-rányl ember, mi a Te kis bajod, életből az én roppant nagyságom, multam, szépsé-gem mellett...” S most 5 lett fekete város egyetemes, komikus circumdederant me-gemitas mortis doloris gyászával és döbbe-sével, melyet népek, emberek milliói me-nütkben könnyel gyászoltak.

Álom, emlék, sóvárgó, hasztalan vágy, időzötök tavaszú sétám a Campagna fehé-részes síkján, a történelmi leggrandiózusa-bb temetőjében, a Via Appia Anticá-n. Ott túl a Quo vadis-kápolnára, ahonnan az apostolfejedelmet, Pétert, a Látomás viz-szátérítette mártírhalált halmi az Isteni Mesterúrt és túl a Porta Capená-n, ahonnan a birodalom egykori konzula, Cicero küldi szánitotásba és ahová egy nap egy me-gyón, faradt, sápadt sátorkészítő érkezett Rómába: Pál apostol. A renaszcansz tün-döklő humanistája, Bessarion kardnális villája mellett elhaladva és magunk mögött hagyva a Scipio-k sírkertjét és a Callixtus-katakombákat... Egész a Caecilia Metella-gé, amelynek évezredek követit oly jó volt elnézni egy kicsiny oaszteria rózsavirágos terraszáról a lenyugvó nap sugaraiiban. Szép fiatal nő aludta alattuk mély, siri ál-mát, melyet körülbegett az alkonyatban a szépség, halál és természet varánya...

X

A Campidoglio-ra siettel innen a langos nyárelőji éjben, ahol, miközben megérkezett a Michel Angelo építette palota elé, az óra lassan elütötte az éjfelet. Ovidius szava ki-sért: „Mindaddig növekszem én hirbe, míg a Capitoliumra lát a főpap a hallgatag Vesta szízzel...” S Marcus Aurelius bronz lovasszobrának talapzatához támaszkodva merengtél a császár felől, aki stoikus bölcs volt, aki távol, szülőfölded közelében, a Ga-ram mellett írta Elmékedését, a kvádok el-emi hadjárásban, kisasztalat sátra elé vi-telve estéknél. Miközben a tulsó hegyek-ből farkasszemet nézett vele a leledkőző barbárság, rótiá betűlt: In semetipsum — epud Grammae Önnagambos a Garam partján. S a legnagyobb hatalom a legna-gyobb bölcsességgel egyesült benne, talán egyedül a világtörténelemben és teremteté meg a jó császárok korának teljességét. Mily messze vagyunk tőle — gondoltad ek-kor magadban...

S mily messze volt már az ábrándos nép-tribun, Cola di Rienzi, aki az antik köztár-saság catói erényét és nagyságot ébresz-gette hasztalan és oly szomorú véget ért, mint nem egy néptribun azóta is... Innen nézett le Gibbon egy októberi pájnalom az akkor Campo vacino-vá, tehénlegelővé zül-lött Forumra, melyen valaha az egész világ sorsa dől el. S miközben a hajnali szürköl-letben az antik esztendő maradványait firkészte, a közeli Ara Coeli-templomból fölébe hangzott a szerzetesek zsolozsmája. S itt az ellentét roppant hatása alatt fogant meg lelkében a római birodalom bukásának okairól s benne a kereszténység őrlő, ki-vájo, korhasztó szerepéről szóló főmun-kája.

Vajjon mit írna ma?

Dr. Pacha Ágoston aranymiséje és a püspök ünneplése

Nemcsak Timisoara-Temesvár vá-rosa és annak katolikus jársadalma ill. ünnepet csüitörtökön délelőtt, ha-nem az egész Bánság, sőt még Dél-Er-dély távolabbi részeinek képviselői is résztvettek Pacha Ágoston dr. timi-soarai-temesvári római katolikus me-gyéspüspök aranymiséje ünnepségein. És ez érthető. Mert amikor az idők vi-harában egyre jobban érezhetővé vált, milyen fontos az a szolgálata, amelyet a keresztény egyház főpapjai és lelke-lészei betöltenek, akkor csak termé-szetes, hogy tisztelettel és hódolattal állnak meg a tömegek azelőtt, aki ezt a hivatást, szolgálata, egy felszázadon

A jubileumi ünnepség résztvevői

Pacha Ágoston dr. timisoarai-teme-svári római katolikus megyéspüspök aranymiséje jubileumának ünnepségéről egyébként a következő tudósítás szá-mol be:

A püspök 50 éves papi jubileumának előestéjén az egyházmegye valamennyi templomában negyedórán át szóltak a harangok. Csüitörtökön, amikor a püs-pök ünnepélyes aranymiséjét mutatta be, a timisoarai-temesvári püspöki szé-kesegyház már jóval 10 óra előtt — ami-kor a jubiláris mise kezdését vette — megtelt az ünnepségen résztvevő küld-öttségekkel és hívekkel. Az egyházmeg-yei papság mintegy 150 tagja érkezett Timisoara-Temesvárra és a székesegyh-áz szentélyében gyülekezett. A székes-káptalan tagjain kívül megjelentek a timisoarai-temesvári plébánosok, vidék-ről a főesperesek, esperesek és a lelkész-kegypapság igen sokan. Megjelentek a szerzetesrendek közül a piaristák, fe-rencrendiek, minoriták, szalvatorianusok és az irgalmasrendiek képviselői.

A szentélyben foglaltak helyet a ven-éggpüspökök is kíséretükkel egyetemben Márton Aron albauljai-gyulafehérvári püspök kíséretében megjelent Maczalik Győző kanonok, püspöki irodaigazgató és Imre László pápai kamarás, püspöki főszámvevő.

A lugoji-lugosi görög katolikus püs-pökökkel Timisoara-Temesvárra érkezett Brinzeu Nicolae nagyprépost, Balan Stefan kanonok és Deliman Ion püs-pöki titkár. Olasz bucaresti római kato-likus érseket Schubert József kanonok, székesegyházi plébános képviselte.

Az ünnepélyes aranymise

A káptalan és a papság tagjai kevéssel 10 óra előtt fehér karingben a szé-kesegyház főkapujához vonultak, ahol pontban 10 órakor megjelent Pacha Ágoston dr. megyéspüspök. A kóruson felcsendült az Ecce Sacerdos dallama s ennek hangjai mellett áldását osztva von-ult a főpásztor a főoltárhoz, hogy ün-nepi aranymiséjét bemutassa. A székes-egyházi ének és zenekar Waschek Ferenc karnagy vezetésével a mise alatt Rheinberger, Liszt, Weirich, Buchner,

A papság üdvözlése

Ezután Kayser Lajos pápai proto-notárius, a székeskáptalan nagyprépost-ja lépett a jubiláló főpásztor elé és klasz-szikus latin nyelven, tartalom és for-mában nemes hagyományok hordozó-jaként, ékes és tartalmas beszédben üdvözlötte az egész egyházmegyei papság nevében a püspököt, aki erre ugyancsak latin nyelven válaszolt.

Békkéni kép az ódon városfalak, a Ces-tius-piramis mögött feléd intó ciprusokkal, a Ponta San Paolo mellett. Ősi reggel mindig szívesen tértél be ide, a coemeterio protes-tantico, a protestáns temető esendjébe. Malvida von Meysenburg, Román Rolland és Nietzsche barátja, Goethe fia és Keats nyusznik itt, Shelley szíve, a corcordium, mit Byron temettetett ide, az oly ritkán nyíló kapu mögött. Hazájuk szánkivetés volt számukra és a katolikus Róma végső pihenő. Itt nyusznik valaki, ki nevé vizre írta — elvashattad Keats sírfeliratát, aki

át folytatta. És az is természetes, hogy Pacha püspök aranymiséje jubi-leumán püspöktestvérei közül megje-lent s az ünnepségen részt vett Márton Aron albauljai-gyulafehérvári római katolikus megyéspüspök, Balan Ioan dr. lugoji-lugosi görög katolikus me-gyéspüspök, Lazarescu Vasile timi-soarai-temesvári görög keleti román püspök, valamint a többi keresztény felekezet képviselője is. De megadták ezt a tiszteletet a főpászornak a ha-tóságok képviselői és a hadsereg tag-jai is, nemkülönben a Magyar és a Né-met Népközösség, valamint az összes katolikus szervezetek.

A református egyház részéről meg-jelent Debreczeni István lelkész, Tóth Benjamin, Takács Lajos dr., az evan-gélikus egyház részéről pedig Schem-mel Viktor lelkész és Takács András dr.

A hatóságok vezetőin kívül az ün-nepségen megjelent Marta Alexandru dr. volt királyi hejytartó, Baran Corio-lan dr., volt miniszter, Coste Iuliu dr. volt prefektus, Andronescu Plautius, a timisoarai-temesvári politechnika rek-tora. Az ünnepségen megjelentek a konzuli testület tagjai is.

A Magyar Népközösség küldöttségé-nek tagjai Jakabffy Ejemér dr. orszá-gos alelnök vezetésével Szappanos Gyula, Teleki Endre, Koszó János dr., Kle-mencz József és Agátsy János voltak.

A Katolikus Népszövetség timisoarai-temesvári egyházmegyei központja ré-széről Risztics György dr. elnök vezeté-sével Fodor József dr., Szilly Mildós, Oberst József, Gámenecy István, Fil-hardt Károly és Aczel Oszkár dr. jött el.

Képviselve voltak a timisoarai-teme-svári római katolikus egyházközségek Fehér Krisztof dr. és Takács Kálmán vezetésével a katolikus Női Misszió szervezetei, a férfi-kongregáció, a Má-ria-kongregációk, ifjúsági egyesületek és több vidéki egyházközség. Az aradi egyházközséget P. Harsányi Vincze, minoritarendi asszistens, P. Vass Tibor dr. plébános, P. Oláh Ferenc házfőnök, Fischer Aladár főgimnáziumi igazgató és Boros Béni dr. egyházközségi titkár képviselte.

Händel és Pogatschnigg szerzeményéből adott elő. Evangélium után, Korner József dr. pápai protonotárius, általá-nos püspöki helynök lépett a szószék-re és román, német és magyar nyelven mondott szentbeszédet. A jubiláris szent-misére Moritfeld-Márciusi, a püspöki szülőfaluja kiüldött terményeiből készült ostyát és bort. A szentmise befejeztével a jubiláló megyéspüspök román, német és magyar nyelven szolt a megjelent hatósági képviselőkhöz és a hívekhez.

Az aranymiséj ünnepélyes Te Deum fejezte be.

Üdvözlések a püspöki palotában

Az ünnepségen megjelent egyházi ha-tósági és testületi képviselők, a szé-kesegyházból a püspöki palotába vonul-tak, ahol a jubiláló püspököt üdvözlölték

szívből, nem remélve, talán nem is só-várgva, a földi hírt és dicsőséget. Ő ki-csiny álmot adó, but földlő, léttel-halállal megengesztelt temető, mely annyiszor es-bul ejtettél, öledre fogadtál, önnagamból kiszökni engedél, megvigasztaltál. Vajjon a halottakhoz irgalmasabb az egyetlenes ha-lál, az égből aláhallo enyészet? Hányszor bolyongtam elárvultan esendes sírjaid kö-zött, sírköveid betűlve, tudva, hogy az alut-tól porladók, ha Itália földjén második ha-zát nem is nyerhetek, meglették az igazít, mely mindannyiunknak csak te vagy, te

A palota fogadótermében gyűltek egybe a küldöttségek, ahol elsőnek La-zarescu Vasile, timisoarai-temesvári görögkeleti román püspök az egyhá-z-megye, valamint a vajlasági miniszte-rium nevében és megbízásából üdvözöl-te Pacha püspököt. Balan Ioan dr. lu-goji-lugosi görögkatolikus püspök lati-nul, Filipov Lyubomir helyettes vika-rinus a görög keleti szerb egyház nevé-ben román nyelven, Debreczeni István református lelkész, valamint Schem-mel Viktor evangélikus lelkész — a su-perintendencia és az arad-bánsági egy-házmegye nevében magyarul köszön-tötték a jubilánst.

Nasta Alexandru tábornok, volt pre-fektus, a hadtestparancsnok üdvözöl-te tojmácsolta, Ciupe Gheorghe dr. közigazgatási vezérfelügyelő a közigaz-gatási hatóságok, Deliceanu Constantin tábornok, prefektus, Timis-Torontal-Temes-Torontal megye, Pop Eugen fő-polgármester, akit legutóbb tábla el-nöknek neveztek ki, a város, valamint az igazságügyi hatóságok, Jung Hans körvezető pedig a német népcsoport és Schmidt Andreas népcsoportvezető nevében üdvözölte a püspököt.

A Magyar Népközösség üdvözlése

A Magyar Népközösség nevében Ja-kabffy Elemér dr. országos ajelnök kö-szöntötte a püspököt.

Risztics György dr. a Katolikus Nép-szövetség egyházmegyei központja, az összes katolikus szervezetek, egyesüle-tek, intézmények és egyházközségek magyar ajku hívei nevében beszélt, Fisch Hans dr. pedig a német ajku hí-vek részéről.

Márton Aron püspök beszéde

Az elhangzott üdvözlő beszédek után Márton Aron albauljai-gyulafehérvári püspök, Erdély katolikus egyházfeje-delme mondtó mint a szomszédos egy-házmegye főpásztorra lendülettel hűvel, magával ragadó beszédet.

Pacha Ágoston dr. megyéspüspök ezután négy nyelven válaszolva kö-szöntötte meg az üdvözléseket.

Alapítvány a püspöki jubileum alkalmából

A timisoarai-temesvári egyházmeg-yei papság, mint értesülünk, Pacha dr. megyéspüspök 50 éves papi jubileuma alkalmából jelentős alapítványi tea-tálhoz az alapítványhoz minden plébá-nos 4000, a káplánok pedig egyenként 2000 lejes hozzájárulást adtak s az így létesült alapítványi összeg hovatfordítá-sát a püspök belátására bízta.

A jubiláns főpapot egyébként többfe-lől tisztelték meg ajándékokkal. A Mi-assyonyokról nevezett iskolánövértek arannyal átszőtt miseinget, a radnai fe-rencos nővérek díszes művi karinget, a Misszió kegytárgykereskedés, a szociális testvérek és a Martzy-család díszes pe-lástót, egy Hellich nevű cicaoval-csúkl-műkedvelő festő a püspököt édesanyj-ával ábrázoló olajfestményt nyújtott át. Az egyházmegyei papság megbízásából Juhász Tibor, sanperumtel-kiszentpé-teri plébános az egyházmegye hatalmas díszes térképét készítette el a püspök címer feltüntetésével.

mető. S most, hogy e sorokat rovon. az-venre száll a Santo Stefano Rotonde ma-gyar halottjának, az egykori gyulafehérvá-i kanonoknak sírfelirata „Vándor, ha esed-álkozomál, hogy ki a jöges Domanál szül-lett, itt nyusznik eltemetve, ne feledd: Ró-ma mindannyiunk édesanyja.” Mindany-nyunk édesanyja most gyászol és gyótró-dik ő, hogy fáj, hogy nem segíthetünk, hogy ennek így kell lennie... Betűk mond-játok el neki, könnyek közt láttátok fiát.

KATONA JENŐ

Jó a kirándulóknak...

...mondják némi öngunnyal azok, akik szeretik szabad napjukat a természetben tölteni és a rászós szekéren összeszuszolva nyelnek a poroszok lovak nyomában felszálló port. „Jó a kirándulóknak”, hangzik akkor is, amikor minden fedélről idvöl rájuk szakad a sápor, vagy amikor a tarisnyában összeszenyomott paradicsom leve eláztatja a kenyeret. Mert a kiránduláson minden jó. Jó felcseregni a vasárnapi meleg ebédre, valami kis hideg kolbással, szalonnával. Jó az is, ha a hűvös szoba kényelmes heverője helyett keményre szárdt görnyedőknél török ragjaitat. Vasárnaponként nagy rajokban lépik el a környék folyópartjait a heti munkában kifáradt dolgozók. Magányos lánycsoportok fuk nélkül is elkerékpároznak a szokott kiránduló-helyre.

Mert jó a fák között hanyagfelve az ég paszillékéjének egy darabkáját bűmlüni. Almodozni, elmerülni a csendbe, amelybe olykor-olykor belebug a gerlécs édes-boldog turbékolása. A nyárfán rigópiác csatog. A fűzéről alámló pihék mint hópehelyek csillognak a lombkoronák között rájuk tiszta napsugárban.

— Ohyan jól! — Mátja boldog elragadtatással egy lányka a vízparttól jövet. Vele együtt jobban jönnek a nyomokban gondolatok, vidám zaj.

A gond elmaradt még a város határában. Künn a szabadban vidám hancurozás folyik. Néhány röpké órára felelnek a háború. A felnőttek gyermekként fröcsögnek a vízre, hajszolják a labdát. Mások elmulva sítetik magukat az időt nappal, melynek lementé előtt a kisebb csoportok tagjai úgy gyűlnek össze az óceán szélénél kocsinál, mint a csibék a nyarokra járó kőből körül. Egyik-másik kiránduló féjdalmosan égőpirosra sül, de azért jókedve nem csökken. Nótázás folyik a kocsin hazamegyés is.

A látóhatár szélén a nap lobogtatja, sötétedik. Közéledik a szélesen elnyúló város, közeledik a homok. Csillagok jönnek fel, van aki egy másik szikre gondolva, szíjmozgatja biciklit.

Lassan elhallik a lármá. Otthon vascsóra sem kell, mindenki fáradtan dől az ágyba. Még hallani veszik a víz csobogását, a nádaszót. Erre és a székér egyhangú rászását. A por és víz szaga még az orrukban van. Még látják a sötétbe vesző országutakat... amely végül vesült fordul az új, dolgos hétköznapiakra érvedő díomba. Sz. I.

— A pékek nem árusíthatnak meleg kenyeret. A timisoari-temesvári ellátási hivatal közli a pékekkel, hogy kötelesek annyi barna kenyeret sütni, amennyi rendszeres vevőkörüket kielégíti. Közli még az ellátási hivall azt is, hogy a kenyér árusítása egész nap szabad, de csakis kihűlt állapotban.

— Hallgatás, egység, munka! Ezek a győzelem eszközei.

— Adamány. P. E. a frateriai-ujkisdai gyermekotthon javára 5000 lejrt adományozott a timisoari-temesvári népközösségi irodában.

— Aranyórát loptak a villamoson. Bitenbinder György oriszerai-oreyfalvai római katolikus esperes-plébánosnak, aki a püspöki jubileum alkalmából szintén Timisoara-Temesvárot tartózkodott, a villamoson értékes aranyóráját ellopták. Az esperes-plébános még a villamoson vette észre a lopást, ami a kocsis utasai között feltűnést kellett. Törvényszék elrendelte a leltéskészítést, amelynek győzelem aranyasszony ellen irányult a lopást azonban erre már nem lehetett bizonyítani.

— Halálos autógázolás. (Saj. tud.) Deac Vasile sibiu-nagyszzebeni fiatal embert az országuton elgázolta egy autó és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy azonnal meghalt.

Aug. 14, szombát
Róm. kat.: Összéb
Protestáns: Összéb
Ortodox: Marcel

Napkielte: 4 ó 53 p
Napny.: 19 ó 15 p
A nappal hossza: 14 óra és 24 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólamlások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— Márton Áron püspök részvéte. Márton Áron albaiuui-gyulafehérvári római katolikus megyéspüspök timisoari-temesvári tartózkodása során meglátogatta a nemrég elhunyt Marzty Mihályt, a Magyar Népközösség bányászati elnökeinek családját, hogy részvétét fejezze ki. Az albaiuui-gyulafehérvári püspök az elhunytban jóbarátját és egykori munkatársát vesztette el, akivel annak idején, amikor a püspök még miniszter, a Katolikus Népszövetség igazgatója tevékenykedett, sokat dolgozott együtt.

— A gyorsmotorok megváltozt helyjegyének visszavétele. (Bucuresti). A vasúti vezérigazgatóság közli, hogy a gyorsmotorokra megváltozt helyjegyének a hivatalos vasúti menetjegyekről által való visszavétele csak akkor lehetséges, ha az erre irányuló kérelem a vonat indulása előtt legalább három órával történik.

— Beiratkozás, javítóvizsgák, tanúnyitás az aradi katolikus főgimnáziumban. Az aradi római katolikus főgimnáziumban a IV. osztály javítóvizsgálat augusztus 20-án, a többi alsó osztály javítóvizsgálat 24-én tartjuk meg. A felsőosztályosok javító vizsgái 20-25 között lesznek. 25-én, szerdán tartjuk az I. oszt. főlveteli vizsgáit. Mind a vizsgák reggel 8 órakor kezdődnek. A főlveteli vizsgákhoz szükséges okmányok és kérvény 24-én adandók be, 26-án az I. oszt. tanulót írjuk be, 27-én a többi alsó osztály tanulót, de csak az intézet eredeti tanulót. A megüresedett helyekre az idegemből jött tanulókat 28-án vesszük föl, ugyanakkor történik a felső osztályosok beiratása is. A beiratáshoz szükséges okmányok: 1. születési bizonyítvány, 2. keresztlevele, 3. állampolgársági, 4. ujraltási, 5. iskolai bizonyítvány, 6. igazolvány a munkaszolgálatáról, 7. igazolvány az egyházközségi adó kötelességéről, melyet a másállású tanulók is tartoznak bemutatni. Beiratáskor befizetendő az 1500 lejes beiratási díj, valamint a tandíj fele. Az egész évi tandíj az alsó tagozaton 5000, a felsőn 4000 lej. Vani Sancte augusztus 31-én, kedden reggel 9 órakor a minoria templomban, szeptember 1-én, szerdán reggel 8 órakor megkezdődnek az előadások. Igazgatóság.

— Megállapították a kutyabőr átvételi árát. (Bucuresti). Az országos ár-kormánybizottság megállapította az országos bőr-központ (ORAP) által gyűjtött kutyabőr átvételi árát. Az erről szóló rendelet szerint a legfeljebb 50 centiméter hosszú bőr 100 lej, az 50 centiméter és 65 centiméter között lévő bőr 130 lej és a 65 centiméternél hosszabb bőr 160 lej darabonként.

Csile nem teljesítheti Bolívia területi követeléseit

Buenos Aires. Fernandez csilei külügyminiszter, utban Asuncion felé Buenos Airesben fogadta a sajtó képviselőit s a többi között kijelentette, hogy Bolíviának a tengerhez való kijáratra irányuló követelése nem jogosak. Csile és Bolívia között nincsenek függőbelevő területi viták, az 1904 évi békeszerződést Csile változtatásuannak tekintti. Bolívia szabad kijáratot kér a Csendes-óceánra a perui és csilei kikötőkön keresztül. Tény ezzel szemben, hogy Arica és Antofagasta csilei kikötőkben Bolívia már szabad kikötőrésszel rendelkezik, onnan s oda vámmentesen szállhatik bármilyen árut a Bolíviát Aricával összekötő vasútvonal révén. Bolívia tehát nincs elzárva a tengerrel. — mondotta a csilei külügyminiszter. (DNE).

— AZ ÖTSZAZALÉKOS NEMZET-VEDELMI ILLETÉK-BÉLYEGEK FELRAJASZTÁSÁNAK MÓDJÁ. (Bucuresti). A pénzügyminisztérium ellenőrző szervei után megállapította, hogy a kereskedői számla- és jegyzékeiket a 5 százalékos nemzetvédelmi illeték-bélyegeket nem egymás mellé, hanem egymásra ragasztják, amivel lehetőség nyílik a visszaélésre (csak a bélyeg, kisebb névértékű stb.). A minisztérium figyelmezteti az érdekelteket, hogy a bélyegeket ilyen módon való felragasztása kihágás az ötszázalékos nemzetvédelmi illetékről szóló törvény intézkedései ellen és 2000 lejtől 100.000 lejtig terjedő pénzbírsággal jár.

— Aradi szabotázsbírósági ítéletek. A törvényszék mellett működő szabotázsbíróság Pop Gavrilá rovinei-magyarpécseikai kosmarost 2 hónapra munkatáborba utalja a szabotázstörvénybe ütköző különböző kihágás miatt. A bíróság az ítélet végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. — Reinholz Teréz santanai-szentannai lakost hat hónapra utalja munkatáborba a bíróság, mert az aradi piacon a tojást a hatóságilag megállapított 13 lej helyett 15 lejt árult. A bírtelés végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette a bíróság. — A szabotázsbíróság foglalkozott 14 aradi piaci árus ügyével is. Az árusok azért kerültek a bíróság elé, mert engedély nélkül árultak az aradi piacon. A bíróság megállapította, hogy nincs szó a szabotázstörvény megsértéséről, csupán kereskedelmi kihágásról, ezért a piaci árusok ügyét áttette a járásbírósághoz.

— A háború rokkantjai megtették kötelességüket. Jegyezzük mindnyájan a Rokkantak Házára!

— Iskolai hír. A sibiu-nagyszzebeni római katolikus leánygimnázium, tanítóképző és felsőkereskedelmi leányiskola az érdekelteket szülőik tudomására hozza, hogy az 1943-44. iskolai évre az egyes tagozatokon fizetendő beiratási díj 300 lej, évi tandíj 6000 lej, évi ellátási díj 42.000 lej és 2 kilogramm szappan. Ha valaki évközbe, kilép, a megkezdett fél-évi tandíj és internáusi díj fizetendő. Az ellátási díjon kívül, a közös károk, rádióhasználat, kórházi díj, stb. címen beiratásuk 700 lej fizetendő. Amennyiben az áruk évközben jelenkényen emelkednének, az előjárású fenntartja magának a jogot az ellátási díjak szükség szerint való emelésére. Hatásközi intézkedés követhetne az iskolai év végén a VIII. osztály tanulói kötelesek ágynevelőiket katonai célokra átadni. Aki szeptember 1-ig esetleges hátralékát ki nem fizeti, az internáusi tag nem vehető fel. Az intézet jelen körülmények között, nincsen abban a helyzetben, hogy a lányok szüleinek, kiserőinek vagy évközben látogatóinak éjjeli szállást nyújtson. Azoknak a szülőeknek, akiknek Sibiu-nagyszzebenben ismerősük nincsen, érkezés előtt egy hétel sürgönyleg kifejezett kérésére szívesen megkíséreljük — minden felelősség vállalása nélkül — hogy szállodai lakásról gondoskodjanak.

„FURNICA-HANGYA”
Timisoara-temesvári fogyasztási szövetség felkéri tagjait, fizessék be üzletész hátralékukat. Befizetések a jászvárosi fióküzletben, Dragalina-tér 9 és a gyárvarosi fióküzletben, Tralan-tér 8. szám alatt végezhetők. Ugyanott új üzletészek jegyzését közönléttel nyugtatja az igazgatóság.

A kisipari munkaadókat és alkalmazottakat az egész országban összeírják

Bucuresti. A munkaügyi minisztérium elrendelte, hogy az egész ország területén névszerint írják össze a kisipari munkaadókat és kisipari alkalmazottakat.

Az összeírásra, amely foglalkozások szerint a munkakamaráknál történik, a jelentkezők a következő adatokat igazoló okmányokkal vigyék magukkal: Név és keresztnév, mely kisipari ágat gyakorolja, minősítése (mester, segéd), katonai rangja, korosztálya, ezrede, jelenlegi munkahelye, polgári állapota és címe.

Az összeírás kivétel nélkül minden kisipari munkaadónak és alkalmazottnak meg kell jelennie, kivéve azokat, kik jelenleg katonai szolgálatot teljesítenek.

A timisoari-temesvári munkakamara a kisiparosok összeírásával kapcsolatban közli, hogy a jelentkezésre nem szabott meg bizonyos sorrendet a foglalkozási ágak szerint. Minden kisiparos munkaadó és alkalmazott a hivatásos órák alatt jelentkezhetik és kérheti felvételét a jegyzékbe. A jelentkezés határideje augusztus 13.

— Koszorúmegváltás. A Magyar Népközösség bányászati tagozata elhunyt elnökének, Marzty Mihálynak, emlékeztetésére a diáksegély javára koszorúmegváltás címén O. V. 500 lejt adományozott a népközösségi irodában.

— Csak falvakba vigyék a gyermekeket a bombázás elől!

— Rántásra való fehér lisztet adnak Timisoara-Temesvárott. A város ellátási hivatala közli, hogy az új élelmiszerkönyveske első számú lisztjegyére személynként egy kilogramm fehér lisztet adnak rántás céljára. A mennyiség 106 lejes kilogrammonkénti áron a lisztüzletekben vehető át.

(*) Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen leányunk, Tóth Gabriella temetésén résztvettek, ravatalára virágot tettek és ezzel fájdalmainkat enyhíteni igyekeztek, köszönetet mondunk. A gyászoló Tóth-család.

— Mozik műsora. Augusztus 13, péntek: Arad: Aro: „A vörös taverna” (Alida Valli), Corso: „Az utolsó küldetés” (Lars Hansen, Irma Christensen), Forum: „A niluszi áru” (Kongor Gelina, Lagin, Jussef), Urania: „Egy élet győtrődése” (Heinrich Georg, Olga Tschuchowa) — Timisoara-Temesvári Apollo: „Alcazar” (Fosco Giachetti, Rafael Galvo), Capitol: „Az asszony és a bűn” (Viveca Lindfors, Guslav Diesel), Corso: „A párizsi táncos”, Thalia: „A jól örzött asszony” (Clara Calamita, Vittorio de Sica, Sergio Tofano).

— Gyógyeszközök. Augusztus 13, péntek: Arad: dr. Diek (Marasesti-utca 1), dr. Kárpáti (a villamos állomással szemben) — Timisoara-Temesvár: Bolváros: Salvator (Regela Ferdinánd-ut 3), Gyárvaros: dr. Sandovici (Dachler-utca 10), Erzsébetváros: Sarga (Porumbescu-utca 1), Jászváros: Páldner-Steinburg (Dragalina-tér 15), Mehala: Chioreana. — Fréidorf-Badfalva: Bonomi. — Augusztus 14, szombát: Sibiu-Nagyszzeben: Zobel F. (Telefon 332.)

Két nő beszél:
— S teged a férjed beavat titkaiba?
— Igen. Minden elmond, amiről gondolja, hogy máshonnan is megtudhatnám.

Nagyságos asszonyom a legpompásabb virágszál ebben a természetben!
— ömleng az udvarló a parkban.
— Ó, én is, barátom, kitűnően illik ehhez a szőlő környezethez...

EMGE-tagok figyelmébe

Rendkívül komoly idöket élünk. Aki nem értik meg a haladó idök követelményeit, szándékosan hanyagolják el legszentebb kötelességük teljesítését, gyermekeik taníttatását, azok a népek versenyében lemaradnak. Tudás nélküli gazdasági, szociális, közművelődési és társadalmi téren messze elmaradnak. Nagyot haladott a sora kereke. Ma már nem azoknak kedvez az idő, akik virtuskodnak, hanem azoknak, akik munkáról, áldozatkészségről és tudásról tesznek bizonyítást. Nemcsak az egyén és a család, hanem az egész gazdátársadalom létérdeke megköveteli, hogy gazdaságjaink a foglalkozásukkal járó gazdasági ismereteket megszerezzék. Minden szülőnek érdeke, hogy a lelketek helylyékbe kötő, megalkuvó szellemmel szakítson, s a haladás útjára segítse gyermekeit. Aki pedig ennek a kötevelménynek ellenszegül, az létünk és megmaradásunk ellen is vét. Az a gazda, aki csak annyi lehetőséget nyújt gyermekeinek a nevelésben, hogy gazdasági képzettsége nem haladja meg bérésének szellemi fokát, az ilyen gazdasáfru jobb, ha a világra sem jön, mert ez szögyen és családjának koldussal. Abban a gazdasági versenyben, amely ma a népek léteért és megmaradásáért folyik, lassák és gazdátlnk, hogy kellő készség nélkül részt nem vehetünk. Már pedig éppen ebben a küzdelemben döl el a mi sorunk is. Tehát mindnyájunknak egyformán érdeke, hogy az arra való gazdasáfru tanuljanak. Erre a célra semmi áldozattól sem szabad gazdáinknak visszarádnok, mert a gyermek minden komoly családban a legnagyobb kincs. Gyermekeinkért élünk és halunk, nem pedig önző egyéni érdekekért. Mindezt nemcsak tudomásul kell venniük gazdáinknak, hanem a cselekvés útjára kell lépniök a maguk és gyermekeik jövője érdekében.

MEGGYESSY ISTVAN
EMGE felügyelő.

— Beiratás a tarnaveni-dicsöszenmártoni hitvallásos elemi iskolába. (Saj. tud.) A tarnaveni-dicsöszenmártoni református, unitárius és római katolikus elemi fiu- és leányiskola igazgatósága felsőbb hatósági rendelkezés értelmében az 1943—44. tanévre a beiratásokat augusztus 20-án kezd meg és azokat naponta délelött 9—12, délután 4—6 óra között tartja. A fiuk és leányok a vallásuk szerinti iskolaigazgató irodájában irathatók be. Az új tanév szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődik.

— 18 és 19 éves ifjak katonai jelentkezése Aradon. Az aradi területi körzetparancsnokság közleményt adott ki, amely szerint az 1924 és 1925 évben született és a középiskola 4—8 osztályát elvégzett, valamint érettségizett ifjak, függetlenül születési helyüktől kötelesek jelentkezni Aradon a területi körzetparancsnokságon az alább felsorolt időben: augusztus 13-án, 14-én és 15-én jelentkeznek azok az ifjak, akik a középiskola 4—7 osztályát végezték el, akadályoztatás esetén a jelentkezés augusztus 21-én történik. Augusztus 17-én, 18-án, 19-én és 20-án, vagy akadályoztatás esetén augusztus 23-án jelentkeznek azok az ifjak, akik a középiskola 8-ik osztályát végezték el, vagy érettségiztek.

A jelentkezés az említett napokon 8 és 12 óra között történik. A jelentkezésre kötelezett ifjaknak a következő okmányokkal kell rendelkezniök: születési anyakönyvi kivonat, felbőlyegzett kérvény, amelyben a vonatkozó törvény 5. szakaszára való hivatkozással besorozásukat kérik, az elvégzett tanulmányukat igazoló bizonyítvány eredetben és hivatalos másolatban, az ügyesség által kibocsátott büntetlenségi bizonyítvány és a katonai előképzést igazoló bizonyítvány. A közlemény befejező részében ismerteti azokat a körülményeket, amikor tanulmányi halasztás kérhető. Az erre 10-ig lehet benvujtani az aradi területi vonatkozó kérvényeket 1943 szeptember körzetparancsnokságon.

Falusi angyalok

Írta: HARSÁNYI LAJOS

Ne szépsítsük a dolgot. Mondjuk úgy, ahogyan van. Zugó Márton se jókeletes keresztény, mert eszrendök óra nem beazol Nagy Andrásval, a falu legvagyonosabb gazdájával. Még a köszönését se fogadja el, noha Nagy András, aki még csak egy ötven körül jár, többször megkísérelte a kibékülést Márton gazdával.

— Maradjon csak magának! — mondta Márton gazda haragosan a közvetítőknél, kik a béke megkötésére javaslatokat tettek. A békeszerzők kénytelenek voltak a fehér zászlót visszavinni Nagy Amdrásnak, aki kispé sápadtan állt szép, pingált szobájában. Mert pingált háza van Nagy Andrásnak. Három pingált szobájában finom butorok. A csukott konyha rézedényei csillognak a tisztaságtól. A kamarák, padlások tele buszával. Az istállóban husz darab szarvasmarha. A határban hatvan hold zsiros, fekete föld.

Aztán az asszony! Nagy András felesége! A Nanica! Nincs még egy olyan szép, fehérarcú asszony a faluban. Mindeneknek koronája azonban az egyetlen legényfiu: az Andor. Bajszatlan, szép, sudár legény. A kalapjáról sörtét visel, mint a fiatal gazdatisztek. Vasárnap sárga bőrkabátban jár és lovaglónadrágjában szarvasbőrbetét van. Arcán a tizenéves falusi legények hamvasága. Születéselő, kicsit kevésszavú legény Tartózkodó. Illedelmes.

— Ó, a Nagy Andor! — mondogatják a falu módos asszonyai. — Az nem a mi leányaink közül választ feleséget magának! Hatvan hold föld néz rá. Egyetlen gyerek.

— Zugó Veronka hozzá illene! — mondja egy soklényos anya, de másban örül, hogy Nagyék még a Zugó Veronkát is keveslik. Amíg nem is lehet csodálkozni, hiszen Zugó Mártonéknál kilenc gyerek van. A birtok szétmegy az öregek halála után.

— Hát aztán? — dörmöl meg Márton gazda. — Ha egy szál szoknyával elvennöd, akkor se adnám hozzá!

— Irigylj öket, azért haragszik rájuk! — mondogatják az asszonyok. De persze csak magukban. Mer ki lehet-e ilyesmit nyilván mondani? Nem lehet.

Bármily goromba is azonban a szél, a kisbíró hangosan dobolja, hogy az uralág erdejében olcsó rózsát lehet venni kenyérsütéshez, Nagyéknek van ugyan elég hasábfajak, de a külső kemencébe csakugyan jó lenne az olcsó rózsze. Ezért tett Andor az egyik szolgálógnnyel ökrösszekéren kimegy az erdőre, hogy egy jó szekér rózsát vegyen. Az erdő nincs messze, de mégis csak kiinn van a határban, ahol hideg szél sivit és csontkeményre van fagyva a föld. Eppen ezért az erdész nem is siet ki az erdőre. Otthon melegsik a kemence mellett. Várni kell rá. Nagy Andor vár is. Típeg topog az ökrök előtt. Fázik. Már elmúlt dél és a nap hanyatlani kezdett, mikor kijött az erdész. Az alku gyorsan megtörtént. A fát felrakák a szekére és igyekeztek haza. Otthon Andor kiakasztotta az ökröket Sietet, a házba. Azt mondta az anyjának:

— Bontson ágat, anyám! Fázom!
— Az asszony megijedt, lefektette a fiát. Forró teát készített. A legényt rázta a hideg. Alig bírta a dunyhákat megzarni rajta. A fogai vacogtak. Majd végcikkázott: szép, fiatal testén a láz. Mintha meggyulladt volna az ágya. Ledobálta a

dunyhákat.
— Elég! — kiáltotta vadul.
— Orvost! — hördült meg az apa.
Az orvos megjött. Irta az orvoságotkat a tüdőgyulladás ellen. Jöttek a jég-tömlők. Vizeslepedők. Kocsik vágattak ki a Nagy-portáról. Papikaszéret, városi orvosért hajtottak. Jöttek a rokonok. Az orvos hazament. Megint visszajött. Mérté a beteg lázát. Csóválta a fejét.
— Kibirja-e? — kérdezte az apa hálsápadtan.
— Nem tudom! — mondta az orvos és az arca komor volt.

Három napig tartott a viaskodás. A harchól a tűz került ki győztesen. Nagy Andor elcsendesedett. Szép hideg halott iett belőle.

A temetés után egvik napon Zugó Márton fordult be a Nagy-portára. Az udvaron Nagy András bátyjának, a fia itatta a marhákat és fütvirésztett. A csillogó, szép, csukott konyhában Nagy-né asszonybanga főzött. Rámocsoltott Márton gazdára és szívesen tessékeltte a szobába. Ugy sürgött-forgott, mintha már otthon volna.

— Szabad! — hangozott a kopogtatásra.

Márton gazda belépett. Nagy András az ablaknál állt. Felesége a kályha mellett ült. Mindkettlen ijedten néztek Zugó Mártonra.

— Eljöttem, — mondta az öreg komoran.

— Köszönjük!
Nagy-né fölkelte és székkal kínálta a vendéget.

— Üljön le, Márton bátyám! — mondta az ember.

Leültek. Csönd volt. Kiinn ereszkedett az alkonyat. A kályhában pattogott a fa.

— Hát nyugodjatok meg! — szölt Zugó Márton tompán. — Isen végzése! Nagy András a vendég szemébe nézett.

— Isen bímjete! — válaszolt keserűn. — Megmonda Márton bátyám!

— Ne beszélj erről! — intette le az öreg. — A Nanica előtt!

— De beszéljek róla! — szölt Nagy András keményen. — Mikor Márton bátyám sok évvel ezelött figyelemzette, megmondám az asszonynak, hogy engedjünk világra jönni a gyermekeket, akiket Isen nekünk szánt. De ő nem akarta. Azt monda, maradjon együtt a birtok. Legyen első legény az Andorunk. Há, az lett.

— Derék fiu volt!

— Az. A rokonok is azt mondják, akik már ellenték a házat. Dicsérik. Magasztalják. Méltán! Halojt már. Nincs örökös.

Az asszony fojtottan zokogott.

— Isenhez térünk mindnyájan! — mondta Márton gazda.

A beszéd elakadt. Mázsás kö volt minden szó. Együtt üttek még egyideig, aztán Márton gazda csendesen elbu csuzott.

— Gondoljátok meg, hogy a mennyországban van!

Nagy-né ezen az éjjelen azt álmodta, hogy fönn jár a mennyországban és a halojt fia arany- és ibolyaszínű szárnyú kis angyaloktól mitogató neki. A kis angyalok némák voltak. A halojt pedig szemorvan mondogatta, ez lett volna a Pispóka! Ez a Lippke! Ez a Vince! Ez meg a kis Nanica!

Uj legalacsonyabb és legmagasabb bér a vegyészeti és gyógyáru gyárakban dolgozó munkások számára

Bucuresti. Az országos ár-kormánybiztoság a hivatalos lap augusztus 2-i számában közzétette rendelkezései július 1-én kezdődő érvénnyel uj legmagasabb és legalacsonyabb munkabért állapított meg a vegyészeti és gyógyáru gyárakban és laboratóriumokban foglalkoztatott munkások számára.

A bér-szabályozó-rendelet hasonlóan az előbbi ilyen rendelkezésekhez, az említett gyárakban és laboratóriumokban dolgozó munkásokat három csoportba, a nem-szakmunkások, az ipari munkások és a szakmunkások csoportjába osztja.

A nem-szakmunkások 18. életévükön alól legkevesebb 30 lej és legfeljebb 34 lej órabért kapnak. Az ugyanebbe a csoportba tartozó munkásléányok bére 25 lej és 30 lej között változhatik. A 18. éven felül a férfi-munkásoknak 35 lej, illetve 50 lej és 30 lej illetve 40 lej óránként.

Az ipari munkások csoportjában a férfiak 44 lej, illetve 60 lej, a nők 38 lej, illetve 50 lej órabért kapnak.

A szakmunkások csoportjában, ahol a rendelet két osztályt állít fel, a bérek így alakulnak: A-osztály: férfiak 50 lej és 80 lej, nők 45 lej és 70 lej; B-osztály: férfiak 55 lej és 80 lej, nők 50 lej és 75 lej.

A felsorolt bér-összegek ebben az esetben is csak az első csoportba tartozó helységekre érvényesek. A második csoportba sorozott helységeken az összeg 8 százalékkal, a harmadik csoportbeliélők 12 százalékkal, míg a negyedik osztályba kerülő helységeken 20 százalékkal csökken.

A béren kívül a munkaadó köteles minden munkásának akinek 14 éven alól gyermeke van, 500 lej pótlékok fizetni havonta. Ha a gyermek nem munkabíró vagy iskolába jár (kivéve a tanonciskolát) az összeget a betöltött 16. évig folyósítják.

A jövőben a munkaadó csak az ár-kormánybiztoság előzetes engedélyével adhat munkásainak együttes béremelést. Jogában áll azonban érdem vagy szolgálati évek alapján növelni a béreket.

Rádió

AUGUSZTUS 15, VASÁRNAP

BUCURESTI: 7.55—9 Hírek, reggeli hangverseny. 9.30 Istentisztelet közvetítése a pátriárkai székesegyházból. 12.45 Hírek. 13. Délj hangverseny. 13.45 Közlemények. 13.50 Hírek német nyelven. 14. Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesül katonák szórakoztató műsora. 15.30 Katonák üzennek. 16. A falu órája. 17. A „Munka és világosság” szórakoztató és ismeretterjesztő órája. 18. Rádió-órák zetek kívánás-hangversenye. 18.30 Modern zene. 19. Előadás Bucoviráról 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20. Zenekar. 20.45 Háborus krónika. 21. Zenekar. 22. Hírek, sport. 22.15 Közlemények. 22.20 Könnyű zene.

RADIO MOLDOVA: 9.30 Istentisztelet közvetítése. 11.30 Egyházi krónika. 12. Hangverseny. 13. Zenekar. 13.30 Hírek. 13.45 Zenekar. 14.15 Táncczene. 19.15 Doinák. 19.30 Könnyű zene. 21. Hírek.

BUDAPEST I.: 7.45 Zene, hírek. 8. Zenekar. 10. Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Görög katolikus istentisztelet. 12.55 Zenekar. 13.45 Hírek. 14. Művészlemez. 15. Mezőgazdasági előadás. 15.45 Népdalk zene-kisérőtel. 16.30 Hírek magyarul, románul, románul, szlovákul, ruszinul, szerbül. 17. A nevelő aréna. 18. Franciaország. 18.10 Tánccgyűjtés. 18.50 Hírek. 19. Tarka zene. 19.45 Műteremlátogatás. 20. Esti sétá. 21. Közvetítés. 21.40 Hírek, sport. 22.15 Hanglemezek. 23.15 Mozart-szimfónia. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 10. Művészlemez. 12.15 Vonósmuzsika. 15. Táncclemezek. 16.25 Fuvózenekar. 18. Énekszámok. 18.25 Előbeszélés. 18.45 Halhatatlan művészek lemezei. 21. Hírek. 21.30 Újgyűjtemény.

ITALIA filmszínház Arad. Kell'em s hívös terem. Tel.: 12-3.
Ma és mindennap: **Heinrich Geor, Ol' a Ischechowa** lé ekmegrázó drámai cselekményű filmje:
Egy élet gyötrődése
Híradó. (Andreas Schlütter) Filmdások 3 5, 7, 9

Apróhirdetések

FENYŐGERENDÁK, pallók, deszkák, lécek stb. legolcsóbban kaphatók Lemnarul fatelepen, Arad, Saguna-ut 70. (200)

SZABÓSEGÉDET felfogadok. Arad, Regele Ferdinand-körút 19. (201)

HATSCHÉK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Caroli-körút 17. Távbeszélő 16-95. 7000.000: villamos megállónál tizholdas szőlő, épületek, felszerelés. 4000.000: nyolcholdas hegyaljai, épületek, felszerelés. 3000.000: hegyaljai, lőhőholdas, felerészbeh nyolcéves szőlővel, épületek, felszerelés. 1250.000: aradmegyei négyholdas. 600.000: hegyaljai háromholdas, felszerelés, épület. (191)

IDŐSEBB ember házfűtőtűt felfogad. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1494)

ELADÓ tízedesmérleg 1000 kilógrammig. Arad, Dorobantilor-utca 9. (1495)

BÁNYAMESTER elhelyezkednék vagy hasonló állást keres. Cimeket „Bánya” jellegére Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1496)

FEHÉRNEMŰ-varroda tanulóleányt alkalmaz. Almási, Regele Ferdinand-körút 35. (1497)

FŐZNI TUDÓ mindenest augusztus 15-ére felfogadok. Lehet bejáró is. Arad, Mihai Viteazul-tér 14, házfelügyelőnél. (1498)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő Fordson-regulator szíjtárcsa, mágnessel, világítással eladó. Gáspár, General Grigorescu-utca 4, Arad. (1499)

HADMENTES gazdasági ispán október 1-re ispáni vagy gazdai állást keres, önálló vezetésre is. A gyümölcs- vagy konyhakertészetet is vállalja. Cím: Erdélyi Gazda aradi felügyelősége, Arad, Iosif Vulcan-utca 12. (1500)

MINDENES bejárónót azonnal felfogadok. Arad, Avram Iancu-tér 11, 7. lakrész. (1501)

50-ÉVEN felüli mindenest és egy mindenest azonnal felfogadok. Corso-illatszertár, Arad, Regele Ferdinand-körút 9. (1502)

BUTORBERAKTAROZÁSRA alkalmas száraz helyiséget keresek. Arad, Mihail Velceiu-utca 4. Betegséggyógy-palota utcája. (1503)

ELADÓ 1000 kilós mérleg, fonógép. hálószoza-butor, címbalomp, 2 szekrény, kerekasztal 12-személyes, 4 karosszék, egy kis kerek asztal, heverő és székek. Arad, Miron Cristea-tér 11. (1504)

ARADI autóbusszon elveszett dioptriás napszemüveg, megtalálóját kéri, adja azt át 500 lej jutalomért Létay névre Aradon, Metianu-u. 4. szám alatt. (6306)

JÓ HAZBÓL való fiut tanulóknak alkalmaz Manea-divatüzlet, Arad. (1505)

ALKALMI sürgős eladás. Belvárosi 10-lakásos, fürdő-, előszobás, korszerű bérház felerésze eladó: 5.200.000. Megbízott Haász Ingatlalroda, Arad, Petran-u. 3. (1506)

VARRÓGÉPET, kerékpárt és motort veszek. Sambura, Arad, Banatului-ut 12. (1507)

4 PLUSZ 1, jeles szuper-rádió, jó állapotban, eladó, Arad, General Coanda-utca 33. (1508)

KIFUTÓFIUT vagy leányt azonnal alkalmaz az Ardealul-nyomda, Arad, Cloșca-u. 15. szám. (1509)

GAZFORRALÓT vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1510)

SPORT-kocsi eladó. Arad, Doamna Balasau-utca 31. (1511)

KÖZÉPISKOLAI tanulók teljes ellátását vállalja uri család. Arad, Nicu Filipescu-u. 7, I. em. 4. ajtó, a katolikus gimnázium közelében. (1512)

KÉT vagy háromszobás kényelmes, nagyon szép, lehetőleg villalaktást keresek, lehet most épülő házban is. Kellő házbért fizetek. Arad, Doamna Balasau-utca 130. (1513)

Timisoara (emesvári) CORSO-MOZI előadások 3, 5, 7, 9 óra **TELEFON: 38-95**
 Ma pénteken bemutatja. **A parizsi táncosnő** És e kertben.
 A múlt század-végi párizsi táncosnő öklő éle éből.

KISEBESÉGI hadmentes magántisztviselő bizalmi állást keres, esetleg biztosítékkal. Cím Reclamánál, Arad, Eminescu-utca 4. (1518)

JÓHANGU pianinót bérbbe vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1519)

SZÖVŐLEANYOKAT és könnyű külső munkára munkásleányokat alkalmazunk. Arad, Penes Curcanul-utca 14. (1520)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő, 3-kerekű gyermekkerékpár eladó. Megtekinthető 6 óra után. Timisoara III., Axente Sever-tér 4. (6222)

GYERMEK-sportkocsi, fehér gumikkal felszerelt, jó állapotban lévő, eladó. Cím: Nagy lakatos, Timisoara I., Eugen de Savoya-u. 13. (6221)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő, korszerű, gyermek-sportkocsi eladó. Timisoara IV., Banatul-u. 29. (6232)

FORUM-MOZI. ARAD előadások 2-10 óra 3, 5, 7 és 9 óra
 Ma. A háremek ányesában, a lakások párt a ban lepelegő izgalmas filmesemény
A nilusi árulók
 A főzerepben Kongor Gelima, Lagin, Jussef. 75. sz. hirdó.

HARMINCHATOS sötétkék, fehér női felpő és 23-as gyermek lakk-felpő eladó. Angel gyógyszerár. Arad, Catedralei-tér. (1514)

FEHÉRNEMŰ-SZALON tanulóleányt fizetéssel felfogad, Arad, Stroescu-u. 5/a. (1515)

KORSZERŰ sötét, francia hálószoza-butor eladó. Arad, Theodor Serb-utca 31. (1516)
KÉT diákot teljes ellátással felfogadok. Arad, Blanduziei-utca 10. (1517)

KISZOLGÁLÓ kisasszonyt alkalmaz Drifincukrászda, Arad, Regele Ferdinand-u. 59. (1521)

MINDENEST vagy bejárónót azonnaira keresek. Jelentkezni d. e. 9-ig, délután 2-4-ig. Timisoara, Domnita Balasa-u. 10. (6230)

MINDENES, főzni tudó bejárónót azonnal felfogad Halász, Timisoara IV., Emanueel Gojdu-u. 3, 11. ajtó. (6231)

NAGYBAN való üzlet részére helyiséget keresnek a Belvárosban. Ajánlatokat Pape-taria și Librarie „Universala” S. A. céghez. Timisoara I., Vasile Alexandri-u. 1 szám alá kérnek. (6228)

ASZTALOS vagy bádósgeségeket keres I. Feur, Timisoara IV., Bratianu-u. 37. (6227)

ARAD KERT ARAD Tel. 24 45
 Ma **A vörös taverna**
 Az év legbájosabb és legkedvesebb színészhözével
ALIDA VALLIVAL

VENDEGLŐI takaréktűzhelyet, jó állapotban lévő, vennék. Czomor hentesüzlete, Arad, Avram Iancu-tér 16. (1522)

ELVESZETT Márki Julianna szül. Kerkes névre szóló piros igazolvány. Megtalálóját kéri adja át a timisoarai belvárosi rendőrségen. (6327)

ÜGYES kiszolgáló kisasszonyt falószoza felfogadnak azonnali belépésre. Cím: Szabó féle falatozó, Timisoara, IV., Bratianu-utca 45. szám. (6312)

FESTMÉNYEKET, bronzszobrokat, műtárgyakat készpénzért veszek. Arad, Regele Ferdinand-körút 19. (1454)

MAHAGONI-hálószoza és jó zongora eladó. Arad, Eminescu-utca 8, I. em. (1463)
KÉT diákot vállalok teljes ellátásra. Arad, Blanduziei-utca 10. (1464)

RENDES, megbízható mindenest keresünk. Cím: Timon Alexandru, Timisoara I., Carmen Sylva-körút 36. I. em. (6223)

TELJES ellátást keres pihenés céljából idős hölgy, keszes villában. Timisoara, távbeszélő 10-84. (6225)

HAZTARTÁSOM vezetésére és három gyermekem mellé keresek tisztességes, egyedülálló, szorgalmas, középkorú asszonyt. Ajánlatokat „20, 18, 4” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (6241)

NÁPSZÁMOST felfogadnak állandó munkára. ócskavas-raktárba. Cím: Timisoara, Aradului-ut 4. (6240)

AKKORDEON, 120 basszusú, továbbá nagy és kis dob eladó. Timisoara II., O. Iosif-u. 14, 7. ajtó. (6239)

CORSO-MOZI, Arad előadások 3, 5, 7 és 9 óra **TELEFON 23-64**
 Ma. A hímgyártás remekműve, az igény legizgalmasabb repülőfilmje, a finn-orosz báboru szépeges epizódja
Az utolsó küldetés
 Lars Hansen, Irma Christensen csodálatos alakításával.

VASHAJLITÓKAT és ácsokat felfogadnak. Cím: Richter építőcég, Ferdinand, Jud. Severin. (6111)

KIS FAGYLALTGÉP, nikkelező, fürdőkád, kályhaellenző és szövőszék eladó. Arad, 1 Decembrie-utca 16. (1473)

ELVESZETT Avram Iancu-téri piacon sötétkék bőr kékításká, személyazonossági igazolvánnyal. Megtalálójá jutalomban részesül. Arad, Rusu Sirianu-utca 7, Katz. (1475)

ANGORA-nyulak és ócska kerékpár eladó. Arad-Sega, Amos Francu-utca 8. (1474)

IDŐSEBB NŐ délutáni órákra mosogatást vállal. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu u. 4. (1476)

SZELLŐZTETŐK (ventilátorok) olajtűzésre, tábori kovácstűzhely. fúrógép eladó. Cím a timisoarai kiadóban. (6226)

BERAKTAROZÁSRA alkalmas helyiséget azonnal kiadó. Cím a timisoarai kiadóban. (6224)

FELKÉREM azon urat, aki kedden reggel a Libertatii-téren az autóbussz-megálló-nál egy fekete-fehér selyemkendőt felvett, azt jutalomért szíveskedjék átadni Timisoara II., Iuliu Grozescu-u. 2, 18. ajtó cím alatt. (6284)

JÉGSZEKÉNY, 1-ajtós, valamint Columbia-pathefon, porszívógép, 185 voltos, kifogástalan állapotban eladó. Timisoara, IV., Fröbl-u. 36, II. em. 25. (4272)

FŐZNI TUDÓ, megbízható mindenest felfogadunk. Timisoara III., Domnita Balasa-u. 14. (6238)

MINDENEST felfogadunk. Timisoara III., Brancoveanu-u. 12, földszint 3. (6237)

FŐZNI TUDÓ mindenest bejárónót keresek azonnaira. Jelentkezni a reggeli órákban, vagy délután 2-4 óráig. Timisoara I., Ady-u. 2, 22. ajtó. (6236)

NYUGDIJAS volt megyei hivatalnok, román, magyar, német nyelvismerettel bíró, kitűnő munkaerő, pénzbeszedői vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat „1943” jellegére a timisoarai kiadóba kér. (6250)

BALÁZS láb-ápoló (pedikűrös) leszerelt. Található Kohl női fodrásznál. Timisoara. (6248)

FÜRESZES (favágó) alkalmazást talál. Cím: Timisoara, Carol-körút 47, a fakereskedésben. (6246)

BEJÁRÓNÓT takarításához felfogadunk azonnal. Cím a timisoarai kiadóban. (6247)

ELADÓ nagy, barna szekrény, rézagy éjjeli szekrényvel, márvány-mosdó, konyha-asztal székekkel és több bapróság. Timisoara III., M. Ciordas-u. 81. (6244)

NŐI 37-es és 38-as cipő, női ruhák, javításra szoruló rádió, hajlított székek, ruhaszekrény, fiu-nadrág, fiu-télikabát eladó. Timisoara IV., Berthelot-körút 2, 2. ajtó, a kapu alatt. (6242)

MINDENEST vagy bejárónót jó fizetéssel, sürgősen keresek. Ugyanott szóba-konyhás lakrészt keresnek. Timisoara IV., General Dragalina-tér 5, I. em., 4. ajtó. (6243)

HÁROM tanoncot textil-gép műhelybe felfogadnak. Cím: Schüller, Uj-Freidorf, XV. utca 31. (6257)

IDŐSEBB házaspár ápolására keresek idősebb nőt. Ugyanott bejárónót is felfogadnak takarításra. Pór, Timisoara, Ady-u. 2, II. em., Palace-ház. (6256)

MINDENES leányt keresnek szeptember 1-re. Jelentkezni 16-18 óra között. Cím: Prof. Guarnieri, Timisoara, I., Buteanu-u. 2. (6250)

ELADÓ 2-személyes, kinyitható kerevet (szelgő), éjjeliszekrény, ruhaszekrény és kis, régi művi burtozat. Timisoara IV., I. Vacarescu-u. 36, I. em. Csak délelőtt. (6254)

ELADÓ lakkozott, fehér ágy, divány matraccal, éjjeli szekrényvel, kitűnő és szavaltoltan tiszta állapotban. Timisoara, II., Titu Maiorescu-u. 22/a. A házmasternél. (6253)

KÖZÉPKORU, szorgalmas házaspár házmasteri állást keres, vagy lakásukat valakivel cserélnék. Timisoara III., Domnita Balasa-u. 38, a házmasternél. (6252)

SÖTÉTKÉK, mély, korszerű, jó állapotban lévő, fehér gumikkal felszerelt gyermek-kocsi eladó. Timisoara V., Crișian-u. 19. (6251)

FINOM, fekete felpő-cipő, 37-es, majdnem új, eladó. Cím: Timisoara I., Eugen de Savoya-u. 12, I. em., 6. (6302)

GYERMEKKOCSI, mély, redőnyös, krém-színű, eladó. Cím: Timisoara, II. kerületi szőlők, Campina-u. 11. (4280)

KONYHABUTOR eladó, Timisoara IV., Ion Ghica-u. 4, az udvarban. (6281)

SPORTKOCSI, krémszínű, jó állapotban lévő, olcsón eladó. Timisoara III., Vlădica Badescu-u. 10, mélyszint, 3. (6193)

KORSZERŰ, átalakított, krémszínű, mély gyermek-kocsi eladó. Ugyanott elfogadnak javításokat. Pontos kiszolgálás. Timisoara II., Matasarilor-u. 36. (6152)

20-30.000 DARAB TEGLA eladó. Timisoara, távbeszélő 44-18. (6239)

2 INAST felfogadnak. Cím: Kuchta Adolf géplakatos, Timisoara IV., Camelei-u. 13. (6258)

CUERÁSZSEGÉDET keresnek. Cím: Co-fetarie Elite, Blaj. (4276)

KÉT 2-SZOBÁS és egy 5-szobás lakás, mel-lék helyiségekkel együtt, kiadó. Agentura Acom Timisoara I., Lonovici-u. 5. Távbeszélő 52-60. (6196)